

Rusom ter nekateri vsled tega turkoljubni. K tem pripada tudi poslanec Hausner, ki je nedavno v državnem zboru govoril zoper posedenje Bosne in Hercegovine. Domu prišedšemu v Levov so nekateri srboritni turkoljubi napravili baklado in veliko pojedino. Ker pa policija tega ni trpela, prišlo je do hudega tepeža; več ljudi bilo je ubitih in okoli 50 ranjenih; med ubitimi je policijski komisar in celó nek nedolžni ravnatelj Gomulinski. Svitli cesar še vedno stanujejo v Budimskem gradu in so te dni slovesno sprejeli Hercegovinske poslanike. Ti so cesarju izročili pismo, v katerem se imenujejo jegovi udani podložniki. Cesar so jim zagotovili svojo milost in povabili na obed. V ogerskem državnem zboru je minister Tisza tako izvrstno zagovarjal sebe in Andrassyja, da ima ogromno večino poslancev na svoji strani. Rekel je: Turčija se ni dala obraniti, vojska zoper Ruse nevarna, vso Turčijo Rusom pustiti ni kazalo, zato smo vzeli Bosno in Hercegovino⁴. Sila kola lomi in tudi Magjara avstrijske pameti uči!

Vnanje države. Dne 17. nov. se je italijanski kralj z kraljico, sinekom in prvim ministrom Carolijem slovesno peljal na kočiji v Neapol obdan od veliko tisoč ljudi. Naenkrat se zažene v njega 29letni kuhar Giovanni Passamente in ga hoče z nožem prebodnoti; kralj se brani z sabljo, minister zgrabi hudodelnika za lase in drži, dokler ga žandarji ne popadnejo. Kralj je dobil ranico na desnici, minister pa na levi nogi. To je letos uže četrti napad na kraljevske osebe. Čudno pa je, da se tako zgodi tam, kder sv. vero, Cerkvo in mešnike preganjajo; na Nemškem, Španjskem in Italijanskem, povsod se dviga revolucija! — V ponosni novi Nemčiji preganjajo socialiste in katoličane, Judov pa se ne sme nihče teknoti. Ko je v Berlinu nek poslanec v katoliškem društvu začel govoriti o grdem judovskem oduštvu, prepovedal je policijski komisar dalje govoriti, društvo pa razpustil. Zato pravijo Nemci sedaj sami „naša dolžnost v Bismarkovi deželi je: 1. vojak biti, 2. dače plačevati in 3. molčati.“ — Francoski liberalni poslanci zvržejo vsakega, ki nije liberalec, nekateri konservativci so bili 4krat zaporedom izvoljeni z večino po 6000 glasov, a bili so 4krat v zbornici zvrženi. Kako ljubeznjiva je pač liberalna svoboda! — Ruski car baje boleha, kar pa jegove delavnosti nič ne ovira; sedaj je grofa Šuvalova odposlal na Dunaj, v Pariz in London, da evropske vlade pridobi za skupno postopanje zoper Turka, ki se vedno kuja in brani zoper pogodbe Berolinskega miru! Bolgari so dr. Konstantina Jirečeka iz Prage, sina bivšega našega ministra, pozvali, da jim šolstvo uredi. Jihovi vstaši v Macedoniji se pa vedno bolj množijo in zgostujejo in uže v Tesalijo grabijo. Prvo kardelo jim stoji blizu Melnika, drugo pri Kostendilu, tretje pri Monastiru in četrto ob Olimpju. Sultan je nad nje poslal 23 bataljonov z 20 kanoni! Tudi bašibozukcv je na-

bral, ki strašno razbijajo, pri Demotiki so 14 vasi požgali in 1300 Bolgarov ubili.

Bosna in Hercegovina. Magjari so zabranili stavljenje železnice od Siska do Novega, svoje pa iz Dalje v Brod ne morejo zgotoviti, ker jim denarja manjka in strašna povodenj vse razdira, kar je bilo dodelanega; zgubljen je denar in čas, naši vojaki so pa v Bosni odrezani; živeža in streliva jim je treba po morju v Dalmacijo in potem nad Livno in Mostar določiti, deloma ga dobivajo celo iz Srbije! Grozni nalivi in povodnji so v Bosni. Srečni vojaki, kateri so prej domu prišli. Od Broda naprej tiči 1600 voz v blatu. Slavni premagavec Turkov, general Filipovič, je odstavljen, vojvoda Württemberg višji poveljnik, vojaški in civilni, v Bosni in Hercegovini, Jovanovič pa jegov namestnik. Magjari se veselijo! Kako se bo v Bosni in Hercegovini uradovalo in vladarilo, to bodo delegacije odločile; t. j. Bosna ne pride ne pod ogerski ne pod dunajski državni zbor.

Za poduk in kratek čas.

Magjari v Središču.

Ker vladini listi še niso objavili natančnejših poročil od telegramov o bojih v bosenski Krajini, ne moremo skončati dnes pričetega sestavka o zadnjih bojih v Bosni. Priobčimo pa dobro došel dopis, ki nas spominja, kako so turkoljubni Magjari leta 1848 razsajali na štajersko-ogerski meji. Dopis se glasi: „Magjar pride!“ tak glas se je meseca sept. l. 1848. raznesel po celem Središču in ljudstvo prestrašeno ni vedelo, kam bi zbežalo in kje kaj poskrilo. Platno, blazine in druge reči so zavlekli v pivnice in druge skrivne shrambe, še celó turn Središke kapele so natlačili z blazinami; meso in zabelo so v tunjah zakopali. Ženske, že od narave bolj boječe, so z otroki pobegnole v gorice, le možje — narodna straža „nacionalgarda“ pod „generalom“ Karničnikom, takratnim školnikom, je s puškami na ramah, korakala po varoških ulicah, pa kaj, da se je tudi ona iz „stiperišča“ plaho proti „lipju“ ozirala: pride li že Magjar, da še o pravem času puške poskrrije in pete odnese. September mine, tudi oktober preteče, pa Magjara še ni. Žene pridejo z otroki iz vinogradov domu, vse, kar je bilo skritega in zakopanega, pride zopet na svetlo, tudi „nacionalgarda“ prosteje diha ter se družu z vojaki, ki so prišli stražit Središča ob meji; vse je korajžno in Magjar skoraj celó pozabljen. Dne 7. nov. se pomaknejo vojaki v Ormuž in Veliko nedeljo nazaj, ter še narodni straži v Središču naročijo, naj straži, da Magjar celo nenadama na Štajersko ne pride. Pa ni še se začelo 8. nov. prav daniti in so ljudje ravno vstajali, priripotajo nekteri brkasti vojaki z nastavljenim bajonetom v hiše in preiskavajo vse kote in luknje rekoč: „Wo ist der Illyr?“ (Kde je Ilir?) Toda Ilira ni bilo več; den poprej

je odrinol v Ormuž. In zdaj je slišati, čeravno je deževalo in lilo, kakor o Noetovih časih, po cesti rožljanje in ropotanje in po Središču gre od ust do ust le eden glas: „Magjar je tu“. In res! Bila ga je precejšnja množina: naprej pešči, za njimi konjeniki in za temi kanonirji „z gorečimi luntami“ in spet pešči in tako naprej v treh vrstah. Široka cesta je bila od pete do devete ure ogerških vojakov polna in natlačena. Počasi se pomika cela truma proti Ormužu, ljudje pa celo prestrašeni se skrivajo po parmah in škednjih, gospodarji dirjajo s konji v šume in v „mejarščak“, ženske vlačijo blazine in pohištvo v pivnice, zakapljejo tunje in škrinje, zavažajo okna in vrata pivnicam; zopet drugi pozaprejo hiše in grejo „na marof“ — le tu in tam še kdo prestrašen skoz okno luka, „nacijonalgarde“ pa ni videti nikjer. Okolj poldne se zasliši iz Ormuža streljanje, kakor bi kdo orehe osipaval, vmes pa so strašno bobneli kanoni. Črez kratek čas pa je vse spet potihnilo; Magjar se je vrnil nazaj proti Središču. In zdaj so kradli in ropali po Pušencih, Frankovcih, Obrežu, Grabah in Središču, kjer in kar se je le dalo: meso in kruh, sir in vino, purane, gosi in race, cele panje strdi. Nekteri so morali vpreči vole in jim naropano blago peljati v Medjimurje, kamor so divjaki iz Loperžič seboj vlekli tudi nekega starega dedeka z dolgimi, sivimi lasmi in z dolgo čoho, češ, da je Ilirec; še le v Kaniži so spoznali, da je Štajerec in starček je smel spet na svoj dom.

Smešničar 47. Srboriti fantje so nekemu vaščanu hotli po noči slamnatega deda na streho postaviti. Najdrzniši ga nese na streho. Ali točno v tem trenutku, ko misli deda postaviti, vlni se pod njim piravo strešje, fant telebne na dile, prekrhne dilske dveri in priropoče po „štengah“ pred hišne dveri gospodarja. Ta se pa jezen zažene v neprošenega obiskovalca, mu pošteno prešteje rebra, lasi skodrá in oboja ušesa znatno nategne!
J. D.

Razne stvari.

(*Kat. pol. društvo v Slov. Gradcu*) obhaja v nedeljo 24. nov. ob 3. popoldne svoj občni zbor v dvorani g. Šularja. Potem bo tombola, čije čisti znesek je namenjen revnim rodbinam k vojakom poklicanih rezervistov! Na obilo udeležitev vabi Odbor.

(*Primicija*) ali nova meša bila je 10. nov. pri sv. Emi blizu Podčetrtka; primicijant bili so č. g. Davorin Čanžek, blagoslovljeni od Senjskega škofa; ljudstva je neznano veliko privrelo, ker uže dolgo let ni bilo takega veselja pri sv. Emi. Tudi Hrvatov je prišlo precejšnje število. Ogrizek.

(*V snegu ostal*) je J. Kresnik iz št. Ilja, ko je na vernih duš dan šel črez planino, onemogel in zmrznil. Deset dni poznej bil je mrtev najden.

(*Velika povodenj*) je nastala po Savinjski in Šaleški dolini; zveza med Celjem in Žavcem pretrgana! Škoda je povsod velika na njivah, travnikih, žagah in tudi v vsled tega, ker je voda veliko desek in lesa odnesla!

(*V gornji Polskavi*) sta tesarja Melahurca iz Pokoš 2 deda iz Bukovca ubila.

(*V Ponkvi*) so na št. Martinovo pijani fantje Jakobu Palirja z golimi noži rebra prešteli in tako ranili, da bo reva bržčas vsled tega umrl.

(*Konjičani*) so blagodušno prevzeli 12 ranjencev na popolno preskrbovanje, knez Windischgrätz pa da stanovanje!

(*Celovsko jezero*) je izstopilo in dela po okolici veliko škode.

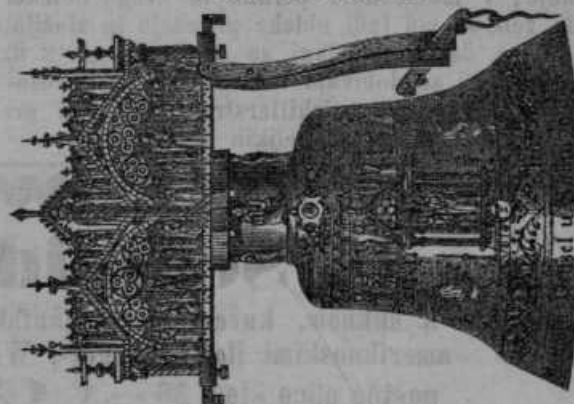
(*V Hočah pri Mariboru*) bodo č. oo. jezuiti P. Doljak, P. Sajovic in P. Lempl 1. dec. pričeli sv. misijon.

Dražbe. 23. nov. Jakob Slavič 5993 fl. Jož. Novak 2619 fl. oba v Ljutomeru; 28. nov. Matija Kranc v Celju 17000 fl. 29. nov. zapuščina Marije Anderlüh in Anton Gajšek v Šmariji.

<p>LIVARNA, Badgasse Nr. 9 blizu sl. cerkve.</p>	 C. kr. izk. pr.	<p>Šterlinih priznanj za zlate zvonove je priredjenih za ogled.</p>
---	---	---

zvonarna in livarna

g. Janeza Dencel-na in sinov
v MARIBORU

zliva posebno izvrstne zvonove iz najcenejše zvonovine v vsakej velikosti s iz nova izumljenimi pre-gibnimi kronami (ki se naj ne jemljejo za navadne debele, lite tečaje) na vsakojaki glas, katerega koli kdo želi, bodi v popolnih, vbranih akordih ali kot spolnilo že obstoječih starih zvonil z jasnim in čistim glasom pod poroštvo; zvonove, ki se s starim nebi vjemali, vzememo zopet nazaj. Zvonilno spravo priskrbimo iz razne robe, kakoršno pač kdo želi: iz kovanega, iz litega železa ali iz besemerskega jekla in iz hrastovega lesa in sicer po novem načinu z blazinicami na perotih takó, da se zelo lahko zvonil in v zvoniku nič ne tresse.

Ilustrirane obrazce dopošljemo, kdor jih želi, brezplačno po pošti!